BLOC C	**LECTURES**
CONTINGUTS	**5.5 Transparència i rendició de comptes**

ARTICLE DE FRAN DELGADO, DIRECTOR-GERENT DE DMK CONSULTORS, PUBLICAT EL PASSAT 21 D'AGOST DE 2015 AL PORTAL POLÍTICA COMUNICADA.

"Desembre 2015: l'inici del camí de la transparència a Espanya."

Abans del proper 10 de desembre tots els ajuntaments i comunitats autònomes s'hauran d'adequar a la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern. Acaba la *vacatio legis* establerta en la Disposició final novena de la norma que donava 2 anys d'adaptació a aquestes entitats. Aquest termini s'ha vist reduït en relació a la publicitat activa en aquelles comunitats autònomes que han desenvolupat una legislació pròpia. La Llei estatal és una llei de mínims i les Lleis autonòmiques han de respectar-los, podent incorporar més nivell d'exigència en les obligacions de publicitat activa, tal com estableix l'art. 5.2. de la Llei 19/2013. Tanmateix, la realitat en el dia d'avui és que, malgrat valorar l'esforç d'aquestes Administracions en el desenvolupament legislatiu esmentat i l'avenç que s'ha produït en aquesta matèria, queda encara molt treball per fer per davant.

D'una banda, hi ha una imperant necessitat de formació en transparència en aquestes Administracions. Aquesta formació, a més de donar-se als empleats públics, encarregats en última instància de la seva implementació, és absolutament imprescindible que es realitzi a nivell polític. En els diferents comicis electorals que s'han realitzat a Espanya el 2015 s'ha pogut observar com la transparència ha estat una peça angular de les campanyes de tots els partits. No existia un titular periodístic referent a una declaració política que no inclogués la paraula transparència. No obstant això, cal precisar que no per articular freqüentment un concepte en un discurs polític significa que els partits ho hagin fet propi. Al contrari, s'ha pogut veure com, amb caràcter general, en els seus programes electorals els partits intentaven cobrir vagament l'expedient o bé elaboraven una llista de mesures estrella i efectistes mediàticament que mostraven un desconeixement absolut de les obligacions contingudes en la mateixa Llei. I això, evidentment, no és suficient. En una societat en la qual la ciutadania demanda i exigeix als seus governants una altra manera de fer política, no n'hi ha prou amb el mer fet de complir amb obligacions legals, sinó que ES TRACTA D'APOSTAR CAP A UN NOU PARADIGMA D'APROFUNDIMENT DEMOCRÀTIC QUE AVANCI CAP AL CENTRE MATEIX DELS VALORS EN ELS QUE ES BASA LA RELACIÓ GOVERNANT-GOVERNAT. A LA PRESA DE DECISIÓ CAP AQUEST MODEL JUGA UN PAPER FONAMENTAL LA VOLUNTAT POLÍTICA I LES CONVICCIONS ÈTIQUES DELS NOSTRES DIRIGENTS, PER LA QUAL COSA ES FA NECESSÀRIA L'EXISTÈNCIA DE POLÍTICS FORMATS, SENSIBILITZATS I DECIDIDAMENT TRANSPARENTS.

D'ALTRA BANDA, ENTESA LA TRANSPARÈNCIA COM A PILAR BÀSIC DEL GOVERN OBERT EN EL QUAL ELS CIUTADANS ENTREN A COL·LABORAR I PARTICIPAR DE LES DECISIONS, ÉS NECESSARI QUE EXISTEIXI, I QUE L'ADMINISTRACIÓ PROMOGUI, UNA PEDAGOGIA DE LA TRANSPARÈNCIA PERQUÈ AQUESTA CULTURA IMPREGNI LA CIUTADANIA. EN AQUEST MODEL, EL CIUTADÀ ADQUIREIX UN NOU ROL EN EL QUAL POT I HA DE FISCALITZAR L'ACCIÓ DELS PODERS PÚBLICS QUE HAN DE RETRE COMPTES DE LA SEVA ACTUACIÓ DAVANT DE LA SOCIETAT. PASSA DE SER UN SUBJECTE PASSIU EN LA RELACIÓ AMB L'ADMINISTRACIÓ A UN SUBJECTE ACTIU. LA TRANSPARÈNCIA NEIX SOTA LA PREMISSA D'ENTENDRE QUE SI LA INFORMACIÓ PÚBLICA PERTANY A LA CIUTADANIA AQUESTA HA D'ACCEDIR A ELLA, HA D'ESTAR INFORMADA. LA TRANSPARÈNCIA ÉS UN REQUISIT PREVI DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA. AQUESTA VISIÓ DE LA TRANSPARÈNCIA ENTÉN QUE GRÀCIES A L'EXISTÈNCIA DE TRANSPARÈNCIA ELS CIUTADANS ESTARAN MÉS I MÉS BEN INFORMATS I, PER TANT, SERAN MÉS PARTICIPATIUS I PODRAN ASSUMIR AQUEST NOU ROL D'AUDITOR CÍVIC. PERÒ AIXÒ NO SERÀ POSSIBLE SI DES DE LES MATEIXES INSTITUCIONS PÚBLIQUES NO ES PROMOUEN ACTUACIONS PERQUÈ ELS CIUTADANS CONEGUIN LES SEVES NOVES RESPONSABILITATS I DRETS.

No obstant això, cal reconèixer que s'estan desenvolupant actuacions per al compliment de la Llei com les posades en pràctica per la Federació Espanyola de Municipis i Províncies (FEMP) a nivell local, el desenvolupament normatiu i institucional a nivell autonòmic, altres que vénen directament d'associacions i entitats de la societat civil i les enunciades dins del Pla Estratègic 2015-2016 elaborat pel Consell de Transparència i Bon Govern (CTBG). Però no n'hi ha prou amb promoure aquestes accions. Es tracta d'endinsar-se en la transparència més enllà de la mateixa Llei, entesa com a element fonamental per edificar una democràcia de qualitat. AIXÍ, LA TRANSPARÈNCIA NO S'HA DE CONCEBRE COM UN FINAL DETERMINAT SINÓ COM UN PROCÉS QUE A MÉS ESTÀ EN CONSTANT CANVI, EN BETA PERMANENT. ENTENENT, A MÉS, QUE ES TRACTA D'UN CAMÍ QUE NO TÉ LÍMITS PER DALT, MÉS ENLLÀ DELS ESTABLERTS EN LA MATEIXA NORMATIVA. AQUEST ÉS EL REPTE, I LA CONCLUSIÓ DE LA *VACATIO LEGIS* DEL PROPER DESEMBRE NO HA DE SER ENTESA COM EL FINAL SINÓ, AL CONTRARI, L'INICI DEL CAMÍ CAP A UNA TRANSPARÈNCIA REAL I EFECTIVA.

En definitiva, amb els passos que s'estan fent en la matèria es podran elaborar rànquings o classificacions que diguin que els nivells de transparència són excelsos, es podrà complir amb uns indicadors exhaustius i desenvolupar portals webs i aplicacions que presentin la informació de manera moderna i intuïtiva, però això per si sol no garanteix implantació de la transparència. PERQUÈ QUEDAR-SE NOMÉS AMB AQUESTS AVENÇOS SENSE ABORDAR ACTUACIONS QUE INCIDEIXIN D'ALGUNA MANERA EN LA VOLUNTAT POLÍTICA, EN L'IMPULS I IMPLANTACIÓ SOCIAL DE LA CULTURA DE LA TRANSPARÈNCIA I LA CONCEPCIÓ DE LA MATEIXA COM A EIX FONAMENTAL D'UNA NOVA MANERA DE CONCEBRE I APROFUNDIR EN LA NOSTRA DEMOCRÀCIA SUPOSA FER-SE TRAMPES AL SOLITARI.

<http://www.dmkconsultores.com/diciembre-2015-el-inicio-del-camino-de-la-transparencia-en-espana/>

TRANSPARÈNCIA, PODER PÚBLIC I DRET A LA INFORMACIÓ – MARÍA JESÚS GALLARDO

<http://eapc-rcdp.blog.gencat.cat/2014/12/12/transparencia-poder-publico-y-derecho-a-la-informacion-maria-jesus-gallardo/>